

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1971-1972.,

30 MEI 1972

WETSVOORSTEL

tot regeling van de door de Staat uit te keren vergoeding aan de slachtoffers van geweldpleging,

AMENDEMENTEN

VOORGESTELD DOOR DE HEER DEFRAIGNE.

Nieuwe titel.,

De titel wijzigen als volgt :

« Wetsvoorstel tot regeling van de door de Staat uit te keren uergoeding aan de slachtoffers van een aanslag op de lichamelijke integriteit, »

VERANTWOORDING.

De vergoeding moet ook worden uitgekeerd aan personen die het slachtoffer zijn van een aanslag op hun lichamelijke integriteit en zulks niet slechts naar aanleiding van een geweldpleging, maar ook ten gevolge van een onvrijwillige aanslag welke uit een misdrijf voort-spruit, dan wel ten gevolge van een daad van opoffering.

Artikel 1.

De tekst van dit artikel vervangen door wat volgt:

«Tot oergoeding ten laste van de Staat geeft aan-leiding de schade die oeroorzaakt is door een aanslag op de lichamelijke integriteit van een persoon, wanneer die aan-slag het gevolg is van een misdrijf of van een daad die gesteld is om een ander aan een ernstig gevaar te onttrek-ken.»

VERANTWOORDING.

Iedereen zal her erover eens zijn dat de slachtoffers van geweld-pleging bijzondere aandacht verdienen. Nochtans is de in S 1 van artikel 1 van het voorstel gegeven opsomming onvolledig, wat het gevaar van elke opsomming is. Waarom moeten van de vergoeding

Zie:

236 (1971-1972):

- Nr 1 : Wetsvoorstel .

Chambre des Représentants

SESSION 1971-1972.,

JO MAI 1972

PROPOSITION DE LOI

organisant l'indemnisation, à charge de l'Etat, des victimes d'actes de violence.

AMENDEMENTS

PRÉSENTÉS PAR M. DEFRAIGNE.

Nouvel intitulé.

Modifier l'intitulé comme suit :

« Proposition de loi organisant l'indemnisation, à charge de l'Etat, des victimes d'atteintes à l'intégrité physique, »

JUSTIFICATION.

Il importe d'étendre l'indemnisation aux personnes qui sont victimes d'atteinte à leur intégrité physique, non seulement à la suite d'un acte de violence, mais encore à la suite d'une atteinte involontaire résultant d'une infraction, ou d'un acte de dévouement.

Article L

Remplacer le texte de cet article par ce qui suit :

«Donnent lieu à l'indemnisation à charge de l'Etat, les dommages résultant d'une atteinte à l'intégrité physique de la personne, lorsque cette atteinte est la conséquence d'une infraction ou d'un acte accompli pour éviter à autrui un péril grave. »

JUSTIFICATION.

Que les victimes d'un acte de violence soient particulièrement dignes d'intérêt, nul n'en disconvient. Toutefois, l'énumération reprise au S 1er de l'article premier est incomplète, et c'est le danger de toute énumération. Pourquoi, par exemple, l'exclusion de l'indemnisation, des

Voir:

236 (1971-1972):

- NO1: Proposition de loi.

hijvoorbeeld... aanslagen op de lichme lijke inrcgritcr worden uirgesloren, die voortvloeren uit de re, de artikelen SIO, 511 en 519 van hcr. Strafwerbock bedocldc wnnbcdrijvcn ?

En waarom moeten de slachtoffers van een uit een onvoorzichtheid voortspuierende daad worden uitgesloren ? Ten slotte geeft het wetsvoorsel de gelegenheid om een vergoeding toe te kennen aan degenen die het slachtoffer van hun moed of hun toewijding worden. Het volsaak en het is nodig dat die toewijding gemotiveerd is door het srrven. om een ander nan een ernstig gevaar te onttrekken ovcrecnkomstig de omschrijving in artikel 422bis van het Strafwetboek,

Bovendien zien wij het nur van de §§ 2 en 3 niet in.

Paragraaf 2 geeft, bepalingen die ofwel onluist ofwel overbodig zijn. Het schadelijk leir is niet de aanslag op de ichnrelijke integriteit, maar wel de schuldige daad die aan het schadegeval ren grondslag ligt. Waarom moeten de schadegevallen nog worden omschreven als reeds gepreciscerd is dat het gaat om een aanslag op de lichamelijke integriteit?

In slotte is § 3 niets anders dan een sarnenvarting van de daarop volgende artikelen. Het is niet nodig in de wet een korte inhoud op te nemen.

Act. 2,

De tekst van dit artikel vervangen door wat volgt:

«Ingeval het slachtoffer overleeft, worden de volgende uergoedingen toegekend:

a) bi; tijdelijke arbeidsongeschiktheid van meer dan 25 % gedurende meer dan een maand ontvangt het slachtoffer vanaf de dag na het schadelijk feit en op basis van zijn netto-inkomsten, zoals die gedurende het belastingjaar ioaarin het schadegeval zich heeft voorgedaan, belastbaar t.Jin gesteld in de inkomstenbelasting, en wel tot een maximaal beloop van 200 000 F, een bedrag dat in uerhouding staat tot de graad van arbeidsongeschiktheid en gelijk is aan het gemiddelde dagelijkse inkomen;

b) indien het slachtoffer voor minstens 10 % blijvend arbeidsongeschikt is, ontvangt het een jaarlijkse rente van maximum 200 000 F, uermeniguldigd met de coëfficiënt van zijn arbeidsongeschiktheid, Deze rente is per maand vooraf betaalbaar;

c) indien de toestand van het slachtoffer de bijstand van een derde persoon vereist, uordt de rente met 75 000 F per jaar verhoogd;

d) de kosten voor medische en farmaceutische verzorging, alsmede voor uerpleging in een ziekenhuis. »

VERANTWOORDING,

Men kan volstaan met in de teks de gevallen te bepalen welke tot vergoeding aanleiding geven. Het feit dat de vergoeding voor een blijvende arbeidsongeschiktheid van minder dan 10 % wordt verworpen, is ten andere in strijd met het behoud van de vergoeding voor een rijdelijke arbeidsongeschiktheid van een lagere graad, waarvoor het voorstel als enige voorwaarde tot vergoeding slechts een duur van een maand stelt,

Anderzijds moet worden voorzien in de maandelijke uirkering van de laarrente.

Ten slotte, wanneer de bijstand van een derde persoon nodig blijkt te zijn, is het beter in een rente te voorzien dan in een enige bijkomende vergoeding, waarvan alleen het maximumbedrag door de wet wordt vastgesteld, zodar de uitvoerende macht eventueel een vergoeding van een frank zou kunnen uitkeren,

Voorts worden de medische, farmaceutische en ziekenhuiskosten beter terugbetaald door de Staat, die daartoe over een andere begroting beschikt dan die van het R. I. Z. I. V.

Art. 3.

De tekst van dit artikel vervangen door wat volgt:

« In geval van betuisting wordt het geschil uorgelegd aan de rechtbank van eerste aanleg van de woonplaats van

atreinres il l'intrégrité physique résultant des délits prévus aux articles 5 W, 511 et 519 du Code pénal?

D'nurre part, pourquoi exclure les victimes d'un acte résultant d'une imprudence ? Enfin, la proposition de loi est l'occasion d'assurer une réparation à ceux qui sont victimes de leur courage ou de leur dévouement. Il suffira et sera nécessaire l'ille cc dévouement soit justifié par le souci d'éviter à autrui lin r.rél grave, conformément à la notion de l'ani cle 422bis du Code péna.

POLir le surplus, nous n'apercevons pas la nécessité des SS 2 et 3.

Le § 2 donne des définitions qui sont soit inexactes, soit superflues. Le fait dommageable n'est pas l'atteinte à l'intégrité physique mais bien l'acte culpeux qui a causé le dommage. Quant aux dommages, pourquoi les définir, il partir du moment où il est précisé qu'il s'agit de l'atteinte à l'intégrité physique?

Enfin, le § 3 n'est rien d'autre que le résumé des articles suivants. Il n'est pas nécessaire de prévoir une table des matières dans une loi.

Art. 2.

Remplacer le texte de cet article par ce qui suit :

« Les indemnités suivantes sont octroyées en cas de survie de (a victime:

a) en cas d'incapacité temporaire supérieure à 25 % et si la durée s'en prolonge pendant plus d'un mois, la victime recevra, depuis le lendemain du fait dommageable, et sur base de ses gains nets, tels qu'ils furent taxés à l'impôt sur les revenus pendant l'exercice fiscal au cours duquel est survenu le dommage, avec maximum de 200 000 F, un montant proportionnel au taux d'incapacité et égal au revenu quotidien moyen;

b) si la victime est atteinte d'une incapacité permanente d'au moins 10 %, elle recevra une rente annuelle de 200 000 F au maximum, multipliée par le taux d'incapacité. Cette rente sera payable anticipativement par mois.

c) si l'état de la victime nécessite l'assistance d'une tierce personne, la rente sera majorée de 75 000 F annuellement.

d) les frais médicaux, pharmaceutiques et hospitalisation.»

JUSTIFICATION.

Il s'agit de prévoir dans le texte les cas qui donnent lieu à indemnisation. Il est d'ailleurs contradictoire de rejeter l'indemnisation pour une incapacité permanente inférieure à 10 %, tout en maintenant celle pour l'incapacité temporaire qui n'atteindrait pas ce montant, le texte de la proposition ne mettant comme condition à l'indemnisation pour l'incapacité temporaire que la durée d'un mois.

Il s'impose d'autre part de prévoir le paiement de la rente annuelle par illois.

Enfin, au cas où l'assistance d'une tierce personne est nécessaire, il est préférable de prévoir une rente plutôt qu'une indemnité complémentaire unique, dont la loi se borne à fixer le montant maximum, ce qui permettrait éventuellement au pouvoir exécutif d'allouer un franc.

Enfin, il est préférable que les frais médicaux, pharmaceutiques et d'hospitalisation soient remboursés par l'Etat qui dispose d'un budget différent de celui de l'I. N. A. M. J.

Art. 3.

Remplacer le texte de cet article par ce qui suit:

« En cas de contestation, le litige sera soumis au tribunal de première instance du domicile de la victime. Si

bet slachtoffer, Indien het slachtoffer zijn woonplaats heeft in het buitenland, is de rechtbank van de plaats aan het ongeval beuoegd.

De ouereenkomst in uerband met de uergoeding die ter uituoering van deze u/et zal u/orden uitgekeerd, moet op uerzoek: van de meest gerede partij door de beuoegde rechtbank u/orden gehomologeerd.

In geual van herstel kan het slachtoffer zotoel als de Staat, binnen drie jaar na de in kracht van getoijde gegane gerechtelijke beslissing toarbi een einde tuordt gemaakt aan het geschil of de ouereenkomst u/ordt gehomologeerd, een uotdering tot herziening instellen, »

VERANTWOORDING.

Aan her slachtoffer wordt een recht toegekend. In geval van berwisting moet dit recht door de rechtbank kunnen worden bekrachtigd.

Evenzo moet in geval van blijvende arbeidsongeschiktheid voorzien worden in de mogelijkheid van een herziening.

Art. 4.

De tekst van dit artikel vervangen door wat volgt:

«In geual van ouerlijden van het slachtoffer u/orden de volgende uergoedingen toegekend:

1° 7 500 F voor begrafenis kosten;

2° aan de op het ogenblik van het ouerlijden niet uit de echt noch van tafel en bed gescheiden echtgenoot, een lijfrente gelijk aan 30 % van het tot 200 000 F beperkte jaarinkomen van het slachtoffer;

3° aan de urettige, geadopteerde of natuurlijke kinderen, alsmede aan ieder kind dat sedert ten minste een jaar ten laste van het slachtoffer was en deel uitmaakte van zijn gezin, tot de leeftijd van 18 jaar, een tijdelijke lijfrente gelijk aan 20 % van het tot 200 000 F beperkte jaarinkomen van het slachtoffer, met een maximum van 60 % voor alle gerechtigden samen;

4° indien de gerechtigde, op het ogenblik dat hi; recht krijgt op de lijfrente, reeds een vader- of moederloze urees is, wordt die lijfrente op 25 % van het jaarinkomen van het slachtoffer gebracht, met een maximum van 75 % voor alle gerechtigden samen;

5° aan de vader en de moeder van het slachtoffer, voor zover zij beu/ezen dat zij ten laste van het slachtoffer uraren, of aan iedere persoon die deel uitmaakte van het gezin van het slachtoffer en op het ogenblik van het ongeval sedert ten minste een jaar te zijnen laste u/as, een lijfrente gelijk aan 25 % van het jaarinkomen van het slachtoffer, met een maximum van 75 % voor alle gerechtigden samen,»

VERANTWOORDING.

1° Het lijkt niet dienstig te zijn als voorwaarde te handhaven dat het huwelijk gesloten was, noch dat het kind verwekt was of de natuurlijke kinderen erkend waren vóór het ongeval.

Zal aan de echgenoot die met een gehandicapt slachtoffer gehuwd was en hem verzorgd heeft, het genot van de vergoedingen ontzegd worden? Zal hetzelfde lot beschoren zijn aan een kind dat na het ongeval geboren wordt of aan een natuurlijk kind dat na dit ongeval wordt erkend? Het gevaar dat het kind na het ongeval wordt erkend om het de bedoelde vergoedingen te laten genieten, is eerder denkbeeldig.

2° Er is geen enkele reden om de geadopteerde kinderen niet op gelijke voet te plaatsen met de wettige of natuurlijke kinderen. Waarom zou men bovendien een onderscheid maken tussen de vader en de moeder die wettige of erkende kinderen hebben, en de vader en de moeder die kinderen geadopteerd hebben?

3° Door de voorgestelde regeling wordt voorkomen dat in geval van overlijden van het slachtoffer hogere vergoedingen worden toegekend dan in geval van volledige arbeidsongeschiktheid, wat beslist onlogisch zou zijn.

la victime est domiciliée, il l'étranger, le tribunal du lieu de l'accident sera compétent.

L'accord intervenu au sujet des indemnités à payer en exécution de la présente loi devra être homologué par le tribunal compétent, saisi à la requête de la partie la plus diligente.

En cas de consolidation, l'action en revision sera ouverte tant à la victime qu'à l'Etat, dans les trois ans à compter de la décision judiciaire coulée en force de chose jugée mettant fin au litige ou homologuant un accord. »

JUSTIFICATION.

La victime se voit reconnaître un droit. Il importe que ce droit puisse être sanctionné par la justice en cas de contestation.

De même, il convient de prévoir la possibilité d'une revision en cas d'incapacité permanente.

Art. 4.

Remplacer le texte de cet article par ce qui suit:

« En cas de décès de la victime, il sera alloué les indemnités suivantes:

1° 7500 F pour frais funéraires;

2° au conjoint non divorcé ou ni séparé de corps à la date du décès, une rente viagère égale à 30 % du revenu annuel de la victime limité à 200 000 F;

3° aux enfants légitimes, adoptifs ou naturels, ainsi qu'à tout enfant qui était à charge de la victime depuis au moins un an et qui faisait partie du ménage de celle-ci, une rente viagère temporaire jusqu'à 18 ans, égale à 20 % du revenu annuel de la victime limité à 200 000 F, avec un maximum de 60 % pour l'ensemble des bénéficiaires;

4° si le bénéficiaire est déjà orphelin de père ou de mère, lorsqu'il a droit à la rente viagère, celle-ci sera portée à 25 % du revenu annuel de la victime, avec un maximum de 75 % pour l'ensemble des bénéficiaires;

5° au père et à la mère de la victime, à la condition qu'ils établissent qu'ils étaient à charge de celle-ci, ou à toute personne faisant partie du ménage de la victime et étant à charge de celle-ci depuis au moins un an au moment de l'accident, une rente viagère égale à 25 % du revenu annuel de la victime, avec un maximum de 75 % pour l'ensemble des bénéficiaires. »

JUSTIFICATION.

1° Il ne paraît pas utile de maintenir la condition du mariage antérieure à l'accident, de même que celle de la conception de l'enfant, ou de la reconnaissance des enfants naturels avant l'accident.

Vaut-il empêcher l'épouse qui a uni son sort à celui d'une victime handicapée et qui a soigné celle-ci, de bénéficier des indemnités prévues? En ira-t-il de même s'il s'agit d'un enfant qui naît postérieurement à l'accident ou encore d'un enfant naturel reconnu après celui-ci? Le danger de reconnaissance postérieure à l'accident pour permettre à ces enfants de bénéficier des indemnités est assez illusoire.

2° Il n'y a aucune raison de ne pas placer les enfants adoptifs sur le même pied que les enfants légitimes et naturels. D'autre part, pourquoi faire une situation différente au père et à la mère qui ont des enfants légitimes ou reconnus par rapport au père et à la mère qui ont adopté des enfants?

3° Le système proposé évite que des indemnités plus élevées que celles qui seraient accordées en cas d'incapacité totale ne soient dues en cas de décès de la victime, ce qui serait assurément illogique.

Art. 5.

De tekst van dit artikel vervangen door wat volgt:

«De uitkering door de Staat vult de uitkering aan van de dader van het schadelijk feit, en er wordt geen enkel bedrag aan de gerechtigden uitbetaald, zolang zij niet alle te hunner beschikking staande uurmaalmiddelen hebben aangewend tegen degene die aansprakelijk is.

Euenzo kent de Staat slechts een uitkering toe uianneer de u/et in geen andere uergoeding uoorziet.

De Staat treedt in de rechten van de gerechtigde tegen de derde aansprakelijke. »

VERANTWOORDING.

De uitkering van de Staat moet een aanvulling zijn. Men moet de slachtoffers verplichten gebruik te maken van de te hunner beschikking staande verhaalmiddelen tegen de daders van het ongeval, liever dan de Staat in hun plaats te doen rreden nadar hij de vergoedingen heeft uirbetaald. Niettemin dient men verder te voorzien in her recht van indeplaatsstelling voor de Staat, want her zou kunnen gebeuren dat de dader van het ongeval, die onbekend of insolvent was, geldencificeerd wordt of er financieel beter voor staat.

Euenzo dient men wel cumularie te verbieden, doch men moet dit verbod niet uitbreiden tot de bij overeenkomst geregelde vergoedingen die eventueel verschuldigd zijn ingevolge het ongeval. Anders zou de wet hoofdzakelijk ten goede komen aan hen die b.v. nagelaten hebben een verzekering aan te gaan.

Art. 5.

De tekst van dit artikel vervangen door wat volgt :

«Er wordt geen vergoeding toegekend zo beu/ez en is dat de gerechtigden nog ouer een jaarlijks inkomen van meer dan 200 000 F beschikken. Zo dit inkomen minder bedraagt, wordt slechts het bedrag toegekend dat nodig is om dit inkomen te bereiken.»

VERANTWOORDING.

Er wordt beter verwezen naar het begrip werkelijk inkomen dan naar de mogelijkheid een inkomen te genieten. De voorgestelde tekst leidt eveneens tot een ongehoorde behandeling tussen hen die 201 000 F en hen die 199 000 F inkomsten hebben. In het eerste geval zou niets en in het tweede geval een volledige vergoeding worden toegekend, wat onlogisch is.

Art. 7.

De tekst van dit artikel vervangen door wat volgt:

«De in de uorige artikelen bepaalde bedragen u/orden gekoppeld aan het indexcijfer 100 der consumptieprijzen, ledere verhoring van dat indexcijfer met 10 punten gedurende tu/ee opeenuolgende maanden heeft een uerhoring van die bedragen met 10 % tot geuolg, »

VERANTWOORDING.

De koppeling aan het indexcijfer moet niet alleen gelden voor de vergoedingen, maar ook voor de inkomsten die het slachtoffer nog heeft na het schadelijk feit.

Art. 5.

Remplacer le texte de cet article par ce qui suit:

«L'intervention de l'Etat est supplétive à celle de l'auteur du fait dommageable et aucune somme ne sera versée aux bénéficiaires s'ils n'ont épuisé tous les recours dont ils disposent contre le responsable.

De même, l'Etat intervient qu'à défaut d'autre indemnisation prévue par la loi.

L'Etat est subrogé dans les droits du bénéficiaire contre le tiers responsable. »

JUSTIFICATION.

L'interventi on de l'Etat doit être supplétive. Il faut obliger les victimes à faire jouer tous les recours dont elles disposent contre les auteurs responsables de l'accident, plutôt que de voir l'Etat se substituer à elles après avoir payé les indemnités. Il faut néanmoins continuer à prévoir un droit de subrogation pour l'Etat, car il se pourrait que l'auteur de l'accident qui était inconnu ou insolvable, soit identifié et revienne à meilleure fortune.

De même, si le cumul doit être interdit, cette interdiction ne doit, cependant pas être étendue aux indemnités de nature conventionnelle, qui pourraient être dues à la suite de l'accident, si l'on ne veut pas que la loi bénéficie essentiellement à ceux qui, par exemple, n'ont pas fait un effort de prévoyance en s'assurant.

Art. 6.

Remplacer le texte de cet article par ce qui suit:

«Aucune indemnisation ne sera accordée s'il est établi que les bénéficiaires disposent encore d'un revenu annuel supérieur à 200 000 F. Si ce revenu est inférieur, il ne sera alloué que le montant nécessaire pour atteindre ce revenu. »

JUSTIFICATION.

Il est préférable de se référer à la notion de revenu réel, plutôt qu'à la possibilité de bénéficier d'un revenu. De même, le texte proposé crée une discrimination contre ceux qui ont 201 000 F et 199 000 F de revenus. Dans le premier cas, rien ne serait alloué. Dans le second cas, l'indemnisation complète interviendrait, ce qui ne serait pas logique.

Art. 7.

Remplacer le texte de cet article par ce qui suit:

«Les montants prévus aux articles précédents sont rattachés à l'indice 100 des prix à la consommation. Toute majoration de cet indice égale à 10 points, pendant deux mois consécutifs, entraînera un relèvement de ces montants égal à 10%. »

JUSTIFICATION.

L'indexation doit concerner non seulement les indemnités, mais le revenu que la victime conserve après le fait dommageable.

J. DEFRAIGNE.